

انگیزش تحصیلی در نظام‌های آموزشی

دسترسی آزاد

<https://journal.afagh.ac.ir>

شماره ۲، دوره ۱، ۱۴۰۴

بررسی استانداردسازی فضای آموزشی بر شکوفایی استعداد تحصیلی دانش-آموزان با میانجی‌گری انگیزش شغلی دبیران

حسین نوری^{۱*}، نادر فزون مهر^۲، فرهاد عبدزاده^۳، مینا اشرفیان^۲

۱. دانش‌آموخته کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه آفاق، ارومیه، ایران

Email: nuri.hissein@gmail.com

۲. دکتری تخصصی علوم تربیتی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه آفاق، ارومیه، ایران

۳. دکتری تخصصی مدیریت و برنامه‌ریزی ورزشی، گروه علوم انسانی، دانشگاه آفاق، ارومیه، ایران

چکیده

فضاهای آموزشی و تربیتی به‌ویژه مدارس به دلیل اثرگذاری بالا و مستمر، نقش گسترده و ماندگار در فرآیند تعلیم و تربیت کودکان و نوجوانان ایفا می‌کنند. در تعلیم و تربیت جدید، فضای کالبدی مدرسه باید چنان باشد که همواره به عنوان عاملی زنده و پویا، در کیفیت فعالیت‌های آموزشی تربیتی دانش‌آموزان ایفای نقش مؤثری داشته باشد؛ براین اساس، هدف اصلی این پژوهش، بررسی نگرش به استانداردسازی فضای آموزشی بر شکوفایی استعداد تحصیلی دانش‌آموزان با میانجی‌گری انگیزش شغلی دبیران در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود. پژوهش حاضر از نظر روش از نوع توصیفی-همبستگی بود. جامعه‌ی آماری پژوهش شامل کلیه معلمان شهر ارومیه در سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲ به تعداد ۵۰۰۰ نفر بود. با استفاده از جدول کرجسی-مورگان و از طریق روش نمونه‌گیری تصادفی یک مرحله‌ای ۳۵۷ نفر به عنوان نمونه پژوهش انتخاب و پرسشنامه‌های محقق ساخته استانداردسازی فضای آموزشی، پرسشنامه انگیزش شغلی هاگمن و آلدهام (۱۹۷۵) و پرسشنامه محقق ساخته شکوفایی استعداد تحصیلی براساس مدل سیلگمن (۲۰۱۱) را تکمیل نمودند. داده‌ها با تحلیل مسیر و مدلسازی معادلات ساختاری و ضرایب رگرسیونی و با نرم افزار PLS 3 و SPSS 22 تجزیه و تحلیل شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که استانداردسازی محیط آموزشی بر انگیزش شغلی ($\beta=0/51$) و همچنین بر شکوفایی استعداد تحصیلی ($\beta=0/14$) و انگیزش شغلی معلمان بر شکوفایی استعداد تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر دارد. همچنین نقش میانجی انگیزش شغلی در مسیر استانداردسازی فضای آموزشی بر شکوفایی استعداد تحصیلی دانش‌آموزان معنی‌دار بود ($\beta=0/22$). با توجه به نتایج به‌دست آمده می‌توان گفت استانداردسازی فضای آموزشی هم به صورت مستقیم و هم از طریق نقش میانجی انگیزش شغلی بر شکوفایی استعداد تحصیلی اثر داشت.

کلمات کلیدی: استانداردسازی فضای آموزشی، شکوفایی استعداد تحصیلی، انگیزش شغلی

۱. مقدمه

مدرسه^۱ یکی از اصلی‌ترین نهادهای تأثیرگذار بر رشد و شکوفایی استعدادهای تحصیلی، اجتماعی و روان‌شناختی دانش‌آموزان است. پژوهش‌های جدید نشان می‌دهند که مدرسه، از طریق ایجاد محیطی امن، ساختارمند و دارای روابط حمایتی، می‌تواند به شکل‌گیری احساس تعلق، خودکارآمدی و انگیزش درونی در دانش‌آموزان کمک کند؛ عواملی که نقشی اساسی در شکوفایی استعداد تحصیلی^۲ و خلاقیت ایفا می‌کنند (وانگ و همکاران، ۲۰۲۱). همچنین کیفیت تعامل معلم- دانش‌آموز^۳ و سطح استانداردسازی فضای آموزشی، تأثیر مستقیمی بر عملکرد تحصیلی و رشد شناختی دارد (آلن و همکاران، ۲۰۲۳). استعداد تحصیلی به توانایی ذاتی یا اکتسابی فرد در یادگیری، تحلیل و حل مسائل در زمینه‌های آموزشی اشاره دارد و از عوامل مهم در پیش‌بینی موفقیت تحصیلی به شمار می‌رود. این استعداد معمولاً ترکیبی از توانایی‌های شناختی، مانند حافظه، استدلال منطقی، درک مطلب و سرعت پردازش اطلاعات است (استرنبرگ، ۲۰۲۱). پژوهش‌ها نشان می‌دهند که اگرچه استعداد تحصیلی می‌تواند زمینه‌ساز پیشرفت باشد، اما به‌تنهایی تضمین‌کننده موفقیت نیست؛ بلکه عواملی مانند انگیزش، محیط یادگیری، حمایت خانوادگی و تلاش مستمر نیز نقش تعیین‌کننده‌ای دارند (کلی و همکاران، ۲۰۲۲). در سال‌های اخیر، استفاده از آزمون‌های هوش، ارزیابی‌های چندوجهی و تحلیل‌های مبتنی بر داده به شناسایی بهتر استعدادهای تحصیلی در دانش‌آموزان کمک کرده‌اند. شناخت به‌موقع این استعدادها می‌تواند مسیر تحصیلی و شغلی فرد را به شیوه‌ای هدفمند و اثربخش هدایت کند (چن و همکاران، ۲۰۲۳).

در این بین باید اشاره نمود که استانداردسازی فضای آموزشی^۴ نقش پررنگی در شکوفایی استعداد تحصیلی دانش‌آموزان دارد. امروزه دغدغه بسیاری از طراحان دقت و ریزبینی و رعایت استانداردها در طراحی و معماری فضاهای آموزشی است، از این رو اهمیت موضوع آموزش و پرورش و نقش شرایط محیطی در به ثمر رساندن تلاش آموزگاران، سبب شده است تا موضوع فضای آموزشی به مطالبه جدی تبدیل شود (رستمی ۱۴۰۲). استانداردسازی فضای آموزشی در فضاهای آموزشی معمولاً دارای دو بعد فیزیکی و فرهنگی است بعد فیزیکی فضای آموزشی شامل محوطه‌ی مدرسه فضای سبز ساختمان‌های آموزشی (کلاس‌ها، آزمایشگاه‌ها، کارگاه‌ها، کتابخانه‌ها، مراکز رایانه، سالن چند منظوره، مرکز دیداری و شنیداری) است که برای محیط آموزش و یادگیری در نظر گرفته شده است و تجهیزات آموزشی امکانات و وسایلی است که در کلاس درس، کتابخانه، آزمایشگاه، کارگاه، مرکز دیداری و شنیداری و مرکز رایانه وجود دارد (صفر نواده و ناصحیان، ۱۳۹۵).

باتوجه به اینکه یکی از عوامل مؤثر تربیتی در آموزش و پرورش نوین، چگونگی معماری، کالبد و فضای مدرسه است. در تعلیم و تربیت جدید، فضای کالبدی مدرسه باید چنان باشد که همواره به عنوان عاملی زنده و پویا، در کیفیت فعالیت‌های آموزشی تربیتی دانش‌آموزان ایفای نقش موثری داشته باشد. بدین معنا که فعالیت‌های آموزشی و پرورشی مدرسه بایستی در فضاهای مناسب و دارای ابعاد استاندارد و براساس نیازها و علایق دانش‌آموزان انجام پذیرد تا معلم در تدریس و شاگرد در یادگیری احساس رغبت و انگیزه نموده و از کنش‌های انجام یافته احساس لذت‌بخشی داشته باشند (طباطبایان و همکاران، ۱۳۹۰). از این رو شیوه‌ی ساخت و ساز و معماری به کار رفته در این مدارس باید به گونه‌ای باشد که مانع بروز خلاقیت‌های دانش‌آموزان نشود. چرا که آغاز پرورش بسیاری از توانایی‌های انسان در دوران کودکی است؛ آغاز پرورش قدرت تخیل و خلاقیت نیز در دوره کودکی ایجاد می‌شود. از نظر فروید، منبع خلاقیت را باید در تجربیات دوره کودکی جستجو کرد. از این رو لازم است تا در مراحل آغازین رشد کودک، پرورش خلاقیت او مورد توجه قرار داشته باشد (نقره کار، ۱۳۸۷).

1. School

2. Academic talent

3. Quality of teacher-student interaction

4. Standardization of the educational environment

فضاهای آموزشی و تربیتی بویژه مدارس به دلیل اثرگذاری بالا و مستمر، نقش گسترده و ماندگار در فرآیند تعلیم و تربیت کودکان و نوجوانان ایفا می‌کنند، دلیل آن هم سپری شدن زمان زیادی از بهترین سال‌های طول عمرشان در این فضاها می‌باشد. دانش‌آموزان همواره متأثر از فضای آموزشی و تربیتی که در آن تحصیل می‌کنند، قرار دارند. فضاهای آموزشی به دلیل ماهیت ذاتی خود در امر تعلیم و تربیت بر روی عنصر اصلی خود که دانش‌آموزان باشند بطور مستقیم یا غیرمستقیم اثرگذار هستند (کهن و صفری ۱۴۰۲). عوامل زیادی در ارتباط استانداردسازی محیط آموزشی و شکوفایی استعداد تحصیلی دانش‌آموزان نقش میانجی دارند که می‌توان به انگیزش شغلی^۱ دبیران اشاره نمود. انگیزش شغلی به مجموعه‌ای از نیروهای درونی و بیرونی گفته می‌شود که فرد را به تلاش برای دستیابی به اهداف شغلی و انجام بهتر وظایف کاری ترغیب می‌کند. این نوع انگیزش نقش مهمی در رضایت شغلی، بهره‌وری، وفاداری سازمانی و کاهش فرسودگی شغلی ایفا می‌کند (لی و همکاران، ۲۰۲۲). متغیر انگیزش شغلی در این پژوهش عبارت است از شرایطی که فرد را تشویق می‌کند تا اقداماتی را در حالت آگاهانه انجام دهد، به این معنا که اقدامات انجام شده توسط یک فرد تعیین می‌کنند که عملکرد در محل کار خوب است یا خیر (جوهری و همکاران، ۲۰۲۲، به نقل از موسوی و اویس، ۱۴۰۲). انگیزش شغلی می‌تواند از منابع مختلفی نشأت گیرد، از جمله نیازهای فردی، فرصت‌های رشد و پیشرفت، پاداش‌های مالی و غیرمالی، کیفیت محیط کار و حمایت مدیران (دسای و همکاران، ۲۰۲۳). مطالعات اخیر نشان داده‌اند که در کنار حقوق و مزایا، عواملی مانند معنا داشتن کار، استقلال شغلی و فرصت مشارکت در تصمیم‌گیری‌ها نقش پررنگ‌تری در افزایش انگیزش شغلی ایفا می‌کنند. ایجاد محیط کاری حمایتی و توسعه منابع انسانی می‌تواند سطح انگیزش کارکنان را به‌طور معناداری ارتقاء دهد (رایان و دسی، ۲۰۲۰).

در این راستا، استاندارد سازی فضاهای آموزشی نه تنها مانع بروز خلاقیت‌های دانش‌آموزان نخواهد شد، بلکه موجب پرورش استعدادها و توانایی متعددی در دانش‌آموز می‌گردد (مفتخری قویدل و همکاران ۱۳۹۴). از طرفی تحقیقات متعددی وجود دارد که نشان می‌دهد محیط کار بر انگیزش معلمان تأثیر گذار است. در همین راستا، شریف و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهش خود با واکاوی مسائل شغلی معلمان آموزش و پرورش بیان داشت شرایط نامساعد محیط کاری کمبود امکانات رفاهی از مسائلی است که به افت انگیزه و کاهش عملکرد بهینه معلمان منجر شده است. صباغی نیا و راشدپور (۱۴۰۱) وجود بستر مناسب، موقعیت فیزیکی و ظاهری مدرسه، امکانات مدرسه، استفاده از تکنولوژی در مدارس را از جمله مؤلفه‌های مؤثر بر انگیزش شغلی معلمان عنوان کرده‌اند. اورینا و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهش خود به عامل محیط کار به عنوان عامل اثرگذار بر انگیزش اشاره کرده‌اند. هادی پور و همکاران (۱۴۰۰) با شناسایی مؤلفه شرایط محیط کاری و اشاره به شاخص‌هایی چون موقعیت فیزیکی مدرسه، تسهیلات مناسب فیزیکی در مدرسه، وجود امکانات و کیفیت محیط کار و دیگر عوامل از ارتقای انگیزه معلمان گفته‌اند. همچنین پژوهش پارسایی و ترکیان تبار (۱۴۰۰) نشان داد که بین انگیزش درونی و بیرونی با موفقیت در اجرای برنامه درسی رابطه وجود دارد. همچنین پژوهش‌های یحیی‌زاده جلودار و طالبی (۱۳۹۶)، جهان (۱۳۹۶)، ایلماز، ساهین و تورگوت (۲۰۱۷)، تولیس و فولمر (۲۰۱۳) تأکید دارند که انگیزش اعم از انگیزش بیرونی و درونی در فرآیند یاددهی و یادگیری، فعالیت‌های آموزشی معلمان و بهبود عملکرد آنان و در کل بر میزان موفقیت معلمان در اجرای برنامه درسی مؤثر می‌باشد. نتایج پژوهش کساب و همکاران (۲۰۲۴) که به بررسی روابط بین محیط آموزشی، مشارکت دانشجویی و پیشرفت تحصیلی در آموزش حرفه‌ای سلامت پرداختند و نتایج تحلیل مسیر نشان داد که چهار زیر مقیاس محیط آموزشی به طور مستقیم بر مشارکت عاطفی تأثیر می‌گذارند و کیفیت محیط آموزشی بر پیشرفت تحصیلی تأثیر مستقیم دارد.

یافته‌های متخصصان علوم تربیتی و روانشناسی یادگیری در سده اخیر ارتباط مستقیم و معناداری را در تاثیر محیط‌های آموزشی بر یادگیری پایدار دانش‌آموزان نشان می‌دهد که بیانگر این نکته می‌باشد که در صورت وجود تناسب محیط آموزشی با استانداردهای مربوطه، تغییرات قابل مشاهده‌ای در یادگیری دانش‌آموزان پدید خواهد آمد. اکثر نظریه‌های یادگیری بویژه نظریه‌های شناختی عقیده بر یادگیری فعال و پویا دارند و بر همین اساس معتقدند وقتی که دانش‌آموزان در جریان یادگیری دخیل هستند و جریان یادگیری با فعل و انفعالات فراگیران همراه می‌شود، سبب توسعه یادگیری در دانش‌آموزان می‌شود. پر واضح است که به کارگیری

۱. Job motivation

استانداردهای آموزشی نیازمند زیر ساخت‌های فنی و تکنولوژیکی می‌باشد که تجارب حاصل از این موضوع در کشور و حتی در سراسر دنیا مؤید این موضوع می‌باشد. به عبارت دیگر استانداردهای آموزشی تدوین شده برای بکارگیری در سایر کشورها نیازمند تدوین استانداردهای بومی و میان رشته‌ای نظام آموزشی الکترونیکی در طراحی فضاهای آموزشی است. ایجاد و به‌روزرسانی ظرفیت‌های فنی، انسانی، سازمانی و مدیریتی همگی در بستر تدوین و یا تجدید نظر استانداردهای آموزشی، یکسان‌سازی مهارت‌ها و ترکیب آن با نقش‌های نوین تربیتی و آموزشی همراه با کاربرد تکنولوژی آموزشی و ارتباطی در طراحی فضاهای آموزشی قرار میسر خواهد بود.

از این رو با توجه به اهمیت و ضرورت رشد پیوسته و مداوم دانش علمی و فنی به منظور ارتقاء بهره‌وری در حوزه نوسازی آموزش کشور با توجه به نقصان سرمایه‌گذاری در عرصه آموزش‌های حضوری و لزوم فزاینده بهره‌مندی از ابزارهای بروز آموزشی به ویژه آموزش‌های الکترونیکی (مجازی)، استانداردسازی فضاهای آموزشی و تربیتی باید در اولویت دست‌اندرکاران این حوزه قرار داشته باشد. تأثیر محیط آموزشی استاندارد بعنوان محل کار دبیران و محل تحصیل دانش‌آموزان از اهمیت دوچندان برخوردار است. کار در یک محیط استاندارد می‌تواند موجب افزایش انگیزه در دبیران و همچنین پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در مدرسه باشد. با توجه به اینکه چنین رابطه‌ای به لحاظ نظری، در علوم تربیتی مورد تأیید می‌باشد، ضرورت می‌باید تا این سه مؤلفه در قالب یک مدل مفهومی گنجانیده شده و تعامل دبیران با دانش‌آموزان در یک محیط آموزشی استاندارد از حیث انگیزش شغلی و شکوفایی استعداد تحصیلی به ورته آزمایش کشیده شود. از طرفی ضرورت از آن جهت است که تاکنون در هیچ پژوهشی تأثیر متغیر میانجی انگیزش شغلی معلمان در رابطه بین محیط آموزشی استاندارد و شکوفایی استعداد تحصیلی دانش‌آموزان سنجیده نشده است. با توجه به مطالب اشاره شده که حاکی از نقش استانداردسازی فضای آموزشی بر شکوفایی استعداد تحصیلی دانش‌آموزان می‌باشد؛ لذا سؤال اصلی پژوهش حاضر این است که آیا استانداردسازی فضای آموزشی بر شکوفایی استعداد تحصیلی دانش‌آموزان با مد نظر قرار دادن انگیزش شغلی دبیران به عنوان یک متغیر میانجی تأثیر دارند؟

۲. روش

در این پژوهش روش تحقیق از نوع کمی می‌باشد، در این روش رابطه و تأثیر میان متغیرها براساس هدف تحقیق تحلیل می‌گردد. همچنین این تحقیق از نظر دسته‌بندی تحقیقات بر حسب نحوه جمع‌آوری داده‌ها، از نوع توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه معلمان روستایی نواحی یک و دو ارومیه که شامل معلمان رسمی، پیمانی و رسمی‌آزمایشی می‌باشد که براساس آمار دریافتی از نواحی دوگانه آموزش و پرورش شهر ارومیه تعداد آن‌ها ۵۰۰۰ نفر هستند. در این پژوهش با توجه به تعداد بالای دبیران نمونه‌گیری بصورت تصادفی ساده از جامعه مورد مطالعه انجام می‌شود و برای محاسبه حجم نمونه از جدول مورگان که برای جامعه به حجم ۵۰۰۰ نفر تعداد ۳۵۷ نفر به دست می‌آید.

در این پژوهش ابتدا به منظور بررسی پیشینه تحقیق و مطالعات انجام شده از روش کتابخانه‌ای استفاده شده است. از این طریق می‌توان داده‌های مورد نیاز را از اسناد و مدارک، مقاله‌ها، کتب، نشریات و منابع اینترنتی به‌دست آورد. سپس به منظور آزمودن فرضیات و گردآوری داده‌ها از نمونه مورد مطالعه، از پرسشنامه به روش میدانی جمع‌آوری و استفاده شده است. در این تحقیق برای جمع‌آوری اطلاعات، از پرسشنامه استانداردهای موجود در پیشینه تحقیق و در مقیاس طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت، ۶ گزینه‌ای و ۴ گزینه‌ای استفاده شده است. پس از انتخاب اعضای نمونه با هماهنگی اداره، پرسشنامه در بین دبیران نمونه توزیع و پس از پایان مهلت مقتضی، جمع‌آوری شد. پرسشنامه‌ها پس از جمع‌آوری کدگذاری و جهت تحلیل وارد نرم افزار شد.

در تحقیق حاضر از پرسشنامه استفاده شده است که در ادامه گزارش شده است.

۱) پرسشنامه محقق ساخته استانداردهای طراحی فضای آموزشی: این پرسشنامه دارای ۲۴ سؤال بوده و هدف آن ارزیابی (استانداردهای طراحی فضاهای فیزیکی مدارس، رعایت استانداردهای مربوط به رنگ فضای مدارس، استانداردهای ابزارها و امکانات آموزشی مدارس، رعایت استانداردهای بهداشت مدارس) می‌باشد. نمره‌گذاری پرسشنامه بصورت طیف لیکرت ۵ نقطه‌ای می‌باشد. این پرسشنامه دارای ۴ بعد بوده که در جدول ۱ ابعاد و شماره سؤال مربوط به هر بعد ارائه گردیده است:

جدول ۱. ابعاد و شماره سؤال مربوط به هر بعد

سؤالات مربوطه	بعد
۱-۷	استانداردهای طراحی فضاهای فیزیکی مدارس
۸-۱۴	رعایت استانداردهای مربوط به رنگ فضای مدارس
۱۵-۲۰	استانداردهای ابزارها و امکانات آموزشی مدارس
۲۱-۲۴	رعایت استانداردهای بهداشت مدارس

۲) پرسشنامه انگیزش شغلی: این پرسشنامه توسط هاگمن و آلدهام (۱۹۷۵) براساس پرسشنامه ترجمه شده مؤسسه JDS آمریکا به منظور سنجش میزان انگیزش شغلی کارمندان در تمامی مشاغل تهیه شده است. دارای ۱۵ سؤال ۴ گزینه‌ای با گزینه‌های کاملاً موافقم، موافقم، مخالفم و کاملاً مخالفم، است. این ابزار، یکی از ابزارهای استاندارد و معتبر برای سنجش ویژگی‌های ساختاری شغل و میزان انگیزش درونی کارکنان است که براساس «مدل ویژگی‌های شغلی» طراحی شده است. این ابزار در نسخه اصلی شامل ۲۵ گویه است که پنج بُعد اصلی مدل را مورد ارزیابی قرار می‌دهد: تنوع مهارت‌ها، هویت وظیفه، اهمیت وظیفه، استقلال و بازخورد. پاسخ‌دهی به سؤالات معمولاً براساس مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای (از ۱ = کاملاً مخالفم تا ۵ = کاملاً موافقم) انجام می‌شود. برای هر بعد، میانگین نمرات سؤالات مربوط به آن به‌عنوان شاخص آن ویژگی شغلی در نظر گرفته می‌شود. همچنین، از طریق ترکیب سه بعد اول (تنوع مهارت، هویت وظیفه و اهمیت وظیفه) با استقلال و بازخورد، شاخصی به نام نمره انگیزش بالقوه شغل (MPS) محاسبه می‌شود. روایی محتوایی این پرسشنامه در مطالعات متعدد داخلی توسط متخصصان مدیریت و روان‌شناسی صنعتی مورد تأیید قرار گرفته و ساختار آن با نظریه پایه‌اش هم‌راستا است (رضائیان و همکاران، ۱۳۹۳). روایی سازه پرسشنامه نیز با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی در پژوهش‌های داخلی تأیید شده و ساختار پنج‌بعدی آن مورد حمایت تجربی قرار گرفته است (شکرکن و نعمی، ۱۳۸۳). از نظر پایایی، ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه در مطالعات مختلف داخلی معمولاً بین ۸۰/۰ تا ۹۱/۰ گزارش شده است که نشان‌دهنده همسانی درونی مطلوب ابزار است (سلطانی، ۱۳۹۸).

۳) پرسشنامه شکوفایی استعداد تحصیلی: پرسشنامه محقق ساخته براساس مدل سیلگمن (۲۰۱۱) در طیف ۶ درجه‌ای و شامل ۲۸ گویه می‌باشد. در این پرسشنامه عبارت‌های ۱، ۵، ۹، ۱۳، ۱۷، ۲۱ و ۲۵ برای سنجش هیجان‌های مثبت، عبارت‌های ۲، ۶، ۱۰، ۱۴، ۱۸، ۲۲ و ۲۶ برای سنجش روابط، عبارت‌های ۳، ۷، ۱۱، ۱۵، ۱۹، ۲۳ و ۲۷ برای سنجش معنایابی و عبارت‌های ۴، ۸، ۱۲، ۱۶، ۲۰، ۲۴ و ۲۸ برای سنجش پیشرفت در نظر گرفته شده است. نمره کل شکوفایی از طریق جمع کل عبارت‌های پرسشنامه به دست می‌آید. به این ترتیب نمره کلی شکوفایی بین ۲۸ تا ۱۶۸ و نمره هر عامل بین ۷ تا ۴۲ است.

در این پژوهش جهت اطمینان بیشتر از روش روایی صوری و محتوایی استفاده شده است. به این منظور برای بررسی روایی صوری یا ظاهری، پرسش‌نامه در اختیار متخصصین و خبرگان علمی و سازمانی قرار گرفت و از آنان در مورد هر سؤال و در خصوص ارزیابی هدف مربوط، نظرخواهی شده و با اصلاحات جزئی پرسش‌نامه مورد تأیید قرار گرفت. همچنین برای بررسی روایی محتوایی، از تحلیل عاملی تأییدی استفاده شده است. برای سنجش پایایی سازه‌ها از ضرایب پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ استفاده شد که به ترتیب

برای نمره کل سه پرسشنامه شامل پرسشنامه استانداردهای طراحی فضای آموزشی با پایایی ۰/۷۴، پرسشنامه انگیزش شغلی با پایایی ۰/۷۹ و پرسشنامه شکوفایی استعداد تحصیلی با پایایی ۰/۷۱ به دست آمد. برای تجزیه تحلیل داده‌ها در بخش توصیفی از نرم افزار Spss 22 و فراوانی و میانگین و انحراف معیار و در بخش آمار تحلیلی (استنباطی) از روش مدلسازی معادلات ساختاری و نرم افزار Smart PLS3 استفاده شده است و برای ارزیابی مدل ساختاری (مدل درونی) از شاخص‌های، ضرایب معناداری مسیر (t-value)، ضرایب رگرسیونی مسیر (بار عاملی)، ضریب تعیین R² استفاده گردید.

۳. یافته‌ها

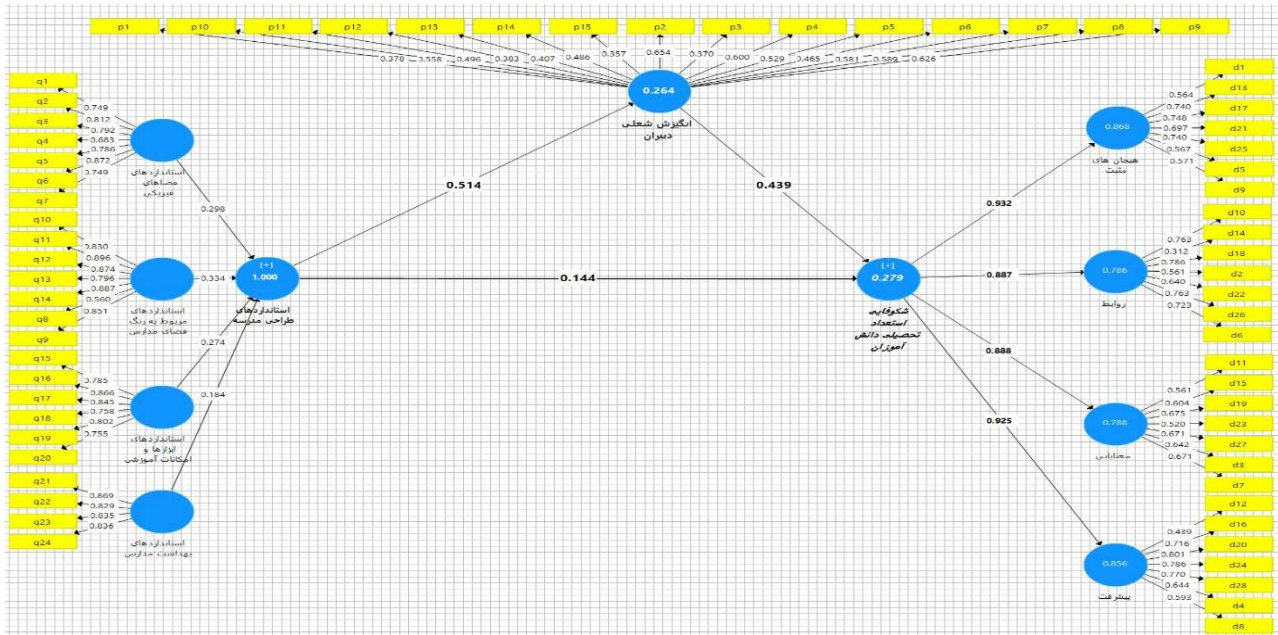
تعداد ۳۵۷ نفر (۲۱۷ زن و ۱۴۰ مرد) در پژوهش حاضر بودند. میانگین سنی آنها ۴۰/۳۴ بود. مقادیر ضریب تأثیر یا مجذور آر بین صفر و یک قرار می‌گیرند هر چند مقادیر بدست آمده به یک نزدیک‌تر گردد می‌توان انتظار داشت که مدل بدست آمده و سازه‌های آن از قدرت تبیین‌گری بالاتری برخوردار بوده و نتایج بدست آمده از قدرت و اعتبار بیشتری در راستای مفاهیم بررسی شده برخوردار بوده است. این مقادیر همان ضریب مسیر یا ضرایب رگرسیونی می‌باشد.

جدول ۲. مقادیر ضرایب مسیر مستقیم و غیرمستقیم

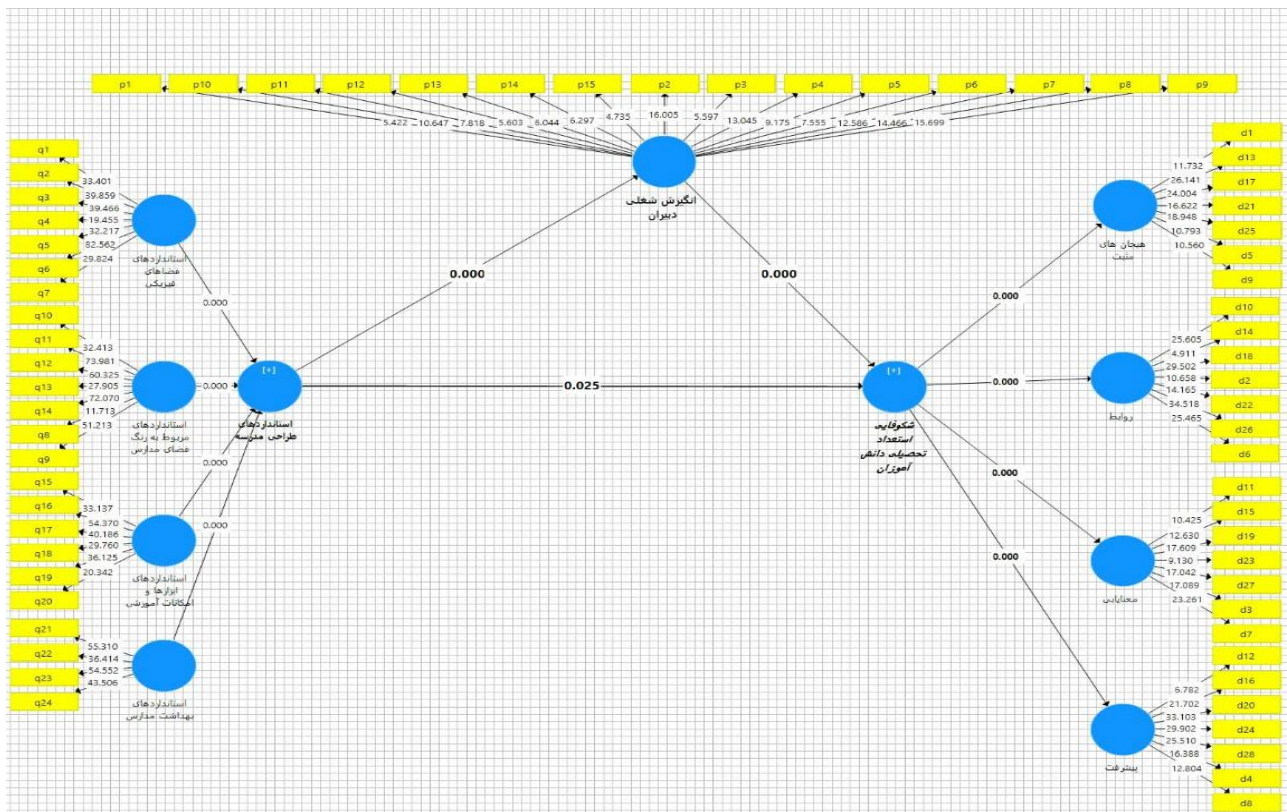
روابط	مقدار ضریب تعیین	آماره T	مقادیر P
استانداردهای طراحی مدرسه -> انگیزش شغلی دبیران	۰/۱۵	۱۲/۷۱	۰/۰۰۱
استانداردهای بهداشت مدارس -> استانداردهای طراحی مدرسه	۰/۱۸	۲۱/۱۶	۰/۰۰۱
استانداردهای ابزارها و امکانات آموزشی -> استانداردهای طراحی مدرسه	۰/۲۷	۳۳/۴۷	۰/۰۰۱
استانداردهای فضاهای فیزیکی -> استانداردهای طراحی مدرسه	۰/۳۰	۲۹/۵۳	۰/۰۰۱
استانداردهای مربوط به رنگ فضای مدارس -> استانداردهای طراحی مدرسه	۰/۳۳	۳۵/۲۳	۰/۰۰۱
استانداردهای طراحی مدرسه -> شکوفایی استعداد تحصیلی دانش آموزان	۰/۱۴	۲/۲۵	۰/۰۲۵
انگیزش شغلی دبیران -> شکوفایی استعداد تحصیلی دانش آموزان	۰/۴۴	۶/۹۵	۰/۰۰۱
شکوفایی استعداد تحصیلی دانش آموزان -> روابط	۰/۸۸	۴۸/۶۳	۰/۰۰۱
شکوفایی استعداد تحصیلی دانش آموزان -> معنایابی	۰/۸۹	۶۷/۵۵	۰/۰۰۱
شکوفایی استعداد تحصیلی دانش آموزان -> هیجان‌های مثبت	۰/۹۳	۱۲۵/۰۹	۰/۰۰۱
شکوفایی استعداد تحصیلی دانش آموزان -> پیشرفت	۰/۹۳	۸۷/۹۴	۰/۰۰۱
استانداردسازی فضای آموزشی -> میانجی‌گری انگیزش شغلی دبیران -> شکوفایی استعداد تحصیلی دانش آموزان	۰/۲۲	۰/۳۹	۰/۰۰۱

مطابق جدول ۲ اندازه ضریب مسیر برای تمامی ارتباطات مطابق مدل تحقیق، معنی‌دار می‌باشد. بنابراین با توجه مقادیر ضریب مسیر می‌توان مقدار تأثیر پیش‌بینی شده متغیر مستقل بر متغیرهای وابسته را تبیین نمود. این مقدار بین ۰ تا ۱ قرار دارد. هرچقدر این مقدار به ۱ نزدیک‌تر باشد می‌توان ادعا نمود که متغیر مستقل توانسته است تأثیر بیشتری را بر متغیر وابسته تبیین نماید. ضریب مسیر برآورد شده نشان می‌دهد که بین متغیرهای استانداردهای طراحی مدرسه و انگیزش شغلی دبیران ارتباط مثبت و معنی‌داری وجود دارد. وجود ارتباط بین استانداردهای طراحی مدرسه و شکوفایی استعداد تحصیلی دانش‌آموزان نیز تأیید می‌شود و همچنین بین انگیزش شغلی دبیران و شکوفایی استعداد تحصیلی دانش‌آموزان ارتباط مثبت و معنی‌دار وجود دارد.

در ادامه به منظور انجام آزمون معادلات ساختاری و بررسی برازش مدل؛

شکل ۱. مقادیر ضریب تعیین در ساختار مدل

شکل ۲. مقادیر p-value در ساختار مدل

یافته‌های پژوهش نشان داد که استانداردسازی محیط آموزشی بر انگیزش شغلی (۰/۵۱) و همچنین بر شکوفایی استعداد تحصیلی (۰/۱۴) و انگیزش شغلی معلمان بر شکوفایی استعداد تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر دارد.

با توجه به نمودار فوق که مدل سازه تحقیق می‌باشد در صورتی که این مقادیر از میزان سطح خطای ۰/۰۵ کوچکتر باشند فرض وجود رابطه مورد قبول واقع می‌گردد. به دلیل آنکه مقدار t بدست آمده برای تمام روابط موجود در مدل بزرگتر از ۱/۹۶ بوده مورد تأیید قرار گرفته و محقق می‌تواند ادعا نماید که مدل از تناسب کافی برخوردار است.

همچنین نقش میانجی انگیزش شغلی در مسیر استانداردسازی فضای آموزشی بر شکوفایی استعداد تحصیلی دانش‌آموزان به مقدار ۰/۲۲ در سطح ۰/۰۱ معنی دار بود؛ با توجه به نتایج تحلیل معادلات ساختار مشاهده شد که فرایند استانداردسازی فضای آموزشی به عنوان یکی از مفاهیم پایه‌ای در این مدل، از منظر مشارکت‌کنندگان در این تحقیق مورد تأیید قرار گرفته است. متغیر انگیزش شغلی دبیران هم به صورت مستقیم و هم از طریق نقش میانجی و غیرمستقیم در مسیر استانداردسازی فضای آموزشی بر شکوفایی استعداد تحصیلی اثر داشت.

۴. بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر استانداردسازی فضای آموزشی بر شکوفایی استعداد تحصیلی دانش‌آموزان با میانجی‌گری انگیزش شغلی دبیران بود. براساس یافته‌های پژوهش، از دیدگاه دبیران T استانداردسازی محیط آموزشی بر انگیزش شغلی و همچنین بر شکوفایی استعداد تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر دارد. همچنین هر یک از ابعاد استانداردسازی (استانداردهای طراحی فضای فیزیکی، استانداردهای مربوط به رنگ، استانداردهای مربوط به ابزار و امکانات آموزشی و بهداشت مدارس) بر انگیزش شغلی معلمان و شکوفایی استعداد تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر دارد. همچنین تأثیر استانداردسازی فضای آموزشی و انگیزش شغلی دبیران بر تمام ابعاد شکوفایی استعداد تحصیلی (هیجان‌های مثبت، روابط، معنایابی و پیشرفت) تأیید شد.

یافته به دست آمده حاکی از اثر مستقیم استانداردسازی فضای آموزشی بر شکوفایی استعداد تحصیلی دانش‌آموزان بود. به تحقیقات غضنفرپور (۱۴۰۰)، حسینی واعظ و همکاران (۱۳۹۶)، عبداله‌هی (۱۳۹۴)، ژائو و همکاران (۲۰۱۵)، راملی و همکاران (۲۰۰۹) از حیث بررسی استانداردهای فضای آموزشی همسو با این تحقیق می‌باشد.

نتایج تحقیق نشان داد که استانداردهای فضای آموزشی اثر مستقیم بر انگیزش شغلی دبیران داشت. نتیجه به دست آمده با نتایج مطالعه صباغی نیا (۱۴۰۱) که جو سازمانی و محیط کار را بر ارتقای انگیزش معلمان مؤثر دانسته است، همسو می‌باشد.

همچنین انگیزش شغلی دبیران بر شکوفایی استعداد تحصیلی دانش‌آموزان اثر مستقیم دارد که این یافته با نتایج پژوهش پارسایی و ترکیان تبار (۱۴۰۰) و موسوا و همکاران (۲۰۲۳) همسو می‌باشد.

به طور کلی نتایج تحقیق در این پژوهش نشان داد دبیران تأثیر استانداردهای فضای آموزشی بر شکوفایی استعداد تحصیلی دانش‌آموزان با میانجی‌گری انگیزش شغلی دبیران را مورد تأیید قرار دادند.

در تبیین یافته به دست آمده باید اشاره نمود که استانداردسازی فضای مجازی به معنای ایجاد چهارچوب‌ها، قوانین و الگوهای مشخص برای استفاده هدفمند، ایمن و اثربخش از محیط دیجیتال است. این فرآیند می‌تواند نقش مهمی در جهت‌دهی به توانمندی‌های شناختی و مهارتی دانش‌آموزان ایفا کند. در صورتی که فضای مجازی به‌درستی مدیریت و استانداردسازی شود، می‌تواند بستری مناسب برای شکوفایی استعدادهای فردی و پرورش خلاقیت ذهنی فراهم آورد؛ چرا که دسترسی به منابع متنوع، ارتباطات گسترده، ابزارهای آموزشی تعاملی و فرصت‌های یادگیری مستقل از زمان و مکان، همگی از عواملی هستند که می‌توانند خلاقیت و نوآوری را تقویت کنند. از سوی دیگر، نبود کنترل و هدایت مناسب، استفاده افراطی یا ناسالم از این فضا، ممکن است به کاهش

تمرکز، افت تحصیلی و انحراف از مسیرهای هدفمند رشد ذهنی منجر شود. بنابراین، تدوین و پیاده‌سازی استانداردهایی برای استفاده از فضای مجازی در مدارس و خانه، می‌تواند زمینه‌ساز رشد متوازن استعدادهای فردی و خلاقیت دانش‌آموزان باشد (فلاح، ۱۴۰۰). همچنین در تبیین نقش میانجی انگیزش شغلی در رابطه بین استانداردهای محیط آموزشی و استعداد تحصیلی دانش‌آموزان می‌توان اشاره نمود که انگیزش شغلی معلمان یکی از مهم‌ترین عوامل تعیین‌کننده در کیفیت فرایند یاددهی-یادگیری و رشد همه‌جانبه دانش‌آموزان است. معلمانی که دارای انگیزه شغلی بالاتری هستند، با اشتیاق و علاقه بیشتر به تدریس می‌پردازند، روش‌های متنوع‌تر و خلاقانه‌تری را به کار می‌گیرند و محیطی حمایتی و برانگیزاننده برای دانش‌آموزان فراهم می‌کنند. این نوع فضای یادگیری به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا استعدادهای نهفته خود را بروز دهند و به تفکر خلاق و تولید ایده‌های نو بپردازند (شریفی‌نیا و همکاران، ۱۳۹۷). از سوی دیگر، مطالعات نشان داده‌اند که ارتباط عاطفی مثبت معلم با دانش‌آموز، احساس ارزشمندی و خودکارآمدی را در دانش‌آموزان افزایش داده و این امر مستقیماً بر شکوفایی استعداد و خلاقیت آن‌ها اثر می‌گذارد (میرزایی، ۱۳۹۹). همچنین، براساس نظریه خودتعیین‌گری، معلمانی که نیازهای روان‌شناختی خود (خودمختاری، شایستگی و ارتباط) را در محیط کاری تجربه می‌کنند، انگیزش درونی بالاتری دارند و محیط یادگیری خلاق‌تری برای دانش‌آموزان فراهم می‌کنند (دسی و رایان، ۲۰۰۲)؛ بنابراین، ارتقای انگیزش شغلی معلمان نه تنها کیفیت آموزش را بهبود می‌بخشد، بلکه زمینه‌ساز رشد شناختی، عاطفی و خلاقانه دانش‌آموزان نیز خواهد بود.

با توجه به نتایج تحلیل معادلات ساختار مشاهده شد که استانداردهای فضای آموزشی به عنوان یکی از مفاهیم پایه‌ای در این مدل، از منظر مشارکت‌کنندگان در این تحقیق مورد تأیید قرار گرفته و دارای نقش می‌باشد. متغیر انگیزش شغلی دبیران دارای اثر معنی‌دار مستقیم و غیرمستقیم می‌باشد. اما شکوفایی استعداد تحصیلی دانش‌آموزان که نشانگر عکس‌العمل‌هایی است که دانش‌آموزان بواسطه قرارگرفتن در محیط و تحت آموزش دبیران با انگیزه از خود بروز می‌دهد به‌عنوان یک رکن در مدل مورد پذیرش قرار گرفت. در انجام پژوهش حاضر محدودیت‌هایی وجود داشت که شامل محدودیت زمانی و مکانی نمونه‌گیری بود. همچنین داده‌های این تحقیق براساس پرسشنامه‌های خودگزارشی گردآوری شده‌اند که ممکن است تحت تأثیر سوگیری پاسخ‌دهندگان (مانند تمایل به پاسخ‌های اجتماعی‌پسند) قرار گرفته باشند. همچنین ابعاد ذهنی متغیرها به شکلی که مفاهیمی مانند «انگیزش شغلی» یا «استعداد تحصیلی» ذاتاً ذهنی هستند و اندازه‌گیری آن‌ها از طریق ابزارهای پرسشنامه‌ای ممکن است به‌طور کامل منعکس‌کننده واقعیت نباشد. عدم کنترل متغیرهای مداخله‌گر نظیر سبک تدریس معلمان، سطح هوش دانش‌آموزان، حمایت خانواده و شرایط اجتماعی-اقتصادی می‌تواند بر نتایج تأثیرگذار باشند، اما در این پژوهش کنترل نشده‌اند.

در نهایت پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آینده به‌صورت طولی انجام گیرد تا اثرات بلندمدت استانداردهای فضای آموزشی بر رشد استعدادهای تحصیلی بررسی شود. انجام مطالعات در مدارس مناطق مختلف کشور با بافت‌های فرهنگی و اقتصادی گوناگون می‌تواند به تعمیم‌پذیری بیشتر نتایج کمک کند. ترکیب روش‌های کمی و کیفی (مثلاً مصاحبه با دبیران و دانش‌آموزان) می‌تواند به درک عمیق‌تری از نقش انگیزش شغلی و فضای آموزشی در پرورش استعدادهای بی‌انجام. همچنین اجرای برنامه‌های آموزشی با هدف ارتقای انگیزش شغلی معلمان و استانداردهای اصولی فضاهای آموزشی و بررسی تأثیرات آن بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان، می‌تواند جهت‌گیری مؤثری برای تحقیقات کاربردی آینده باشد.

منابع

- پارسایی، سحر؛ ترکیان تبار، منصور. (۱۳۹۹). رابطه انگیزش با موفقیت در اجرای برنامه درسی (مطالعه موردی: معلمان زن مقطع متوسطه اول شهر خرم‌آباد). فصلنامه مطالعات برنامه درسی در آموزش عالی، ۱۲(۴)، ۸۵-۱۰۱.
- جهان، جواد. (۱۳۹۶). بررسی عوامل مؤثر بر اجرای برنامه درسی مبتنی بر عمل فکورانه شواب در دانشگاه فرهنگیان. فصلنامه پژوهش‌های اخلاقی، ۸(۱)، ۲۳۳-۲۵۸.
- رستمی آبرزگه، منیژه. (۱۴۰۲). نقش تغییرات محیطی بر یادگیری و افزایش سطح پیشرفت تحصیلی دانش آموزان، دومین کنفرانس ملی تازه‌های روانشناسی تکاملی و تربیتی، بندرعباس.
- رضائیان، علیرضا؛ رستمی، مهدی؛ یوسفی، محمود. (۱۳۹۳). بررسی رابطه ویژگی‌های شغلی با انگیزش شغلی و عملکرد کارکنان. فصلنامه مدیریت منابع انسانی در صنعت نفت، ۵(۱۹)، ۷۵-۹۰.
- سلطانی، محمد. (۱۳۹۸). بررسی رابطه بین ویژگی‌های شغلی با تعهد سازمانی و انگیزش کاری در کارکنان سازمان‌های دولتی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران.
- شریف، سعیده؛ غفوری، آرزو؛ صالحی، کیوان. (۱۳۹۹). واکاوی مسائل شغلی معلمان آموزش و پرورش: چالش‌ها و راهکارها. پژوهش در تربیت معلم، ۳(۲)، ۶۵-۸۴.
- شکرکن، حسن؛ نعیمی، علی. (۱۳۸۳). رابطه بین ویژگی‌های شغلی با رضایت شغلی و عملکرد شغلی در کارکنان صنعت نفت جنوب. مجله روان‌شناسی کاربردی دانشگاه شهید چمران اهواز، ۷(۱)، ۴۵-۶۴.
- صبافی نیا، عطیه؛ راشدیپور، فرشاد. (۱۴۰۱). ارائه شبکه مضامین عوامل مؤثر بر انگیزش شغلی معلمان بر اساس شناسایی عوامل انگیزاننده. رویش روان‌شناسی، ۱۱(۱۲)، ۲۱۷-۲۳۰.
- صفرنواده، مریم؛ ناصحیان، علی. (۱۳۹۵). استانداردهای طراحی فضای آموزشی در فرایند یاددهی-یادگیری. تهران: رشد فرهنگ.
- طبائیان، سیده مرضیه؛ حبیب، فرح؛ عابدی، احمد. (۱۳۹۰). دیدگاه دانش آموزان دبیرستان‌های مطلوب و نامطلوب نسبت به رنگ فضای آموزشی و راه‌های بهبود کیفیت فضای تحصیلی. فصلنامه نوآوری‌های آموزشی، ۳۸، ۹۳-۱۰۶.
- فلاح، احمد. (۱۴۰۰). تأثیر استانداردسازی فضای مجازی بر خلاقیت و یادگیری دانش‌آموزان. فصلنامه فناوری آموزشی و نوآوری در یادگیری، ۳(۲)، ۴۵-۶۰.
- کهن قطب آبادی، آرش؛ صفری، حسین (۱۴۰۲) مروری بر نقش فضای فیزیکی مدرسه در فرآیند تعلیم و تربیت، اولین همایش ملی مدرسه الگو، بندرعباس،
- مفتخری قوبدل، فریبا سادات؛ جلالی چیمه، زینت سادات؛ دودانگی، علیرضا. (۱۳۹۴). بررسی رویکرد علوم شناختی طراحی معماری بر میزان یادگیری و خلاقیت‌آفرینی در فضاهای آموزشی ابتدایی. فصلنامه مدیریت شهری، ۱۴(۴)، ۱۰۹-۱۳۱.
- نقره‌کار، عبدالحکیم. (۱۳۸۷). نسبت مکتب اسلام با مبانی نظری و ایده‌های فضایی در طراحی معماری. سومین همایش آموزش معماری، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران.
- هادی‌پور، افسانه؛ معظمی، محمد؛ احمدی، غلامرضا. (۱۴۰۰). شناسایی ابعاد و مؤلفه‌های ارتقای انگیزه معلمان در فرایند تعلیم و تربیت. فصلنامه جامعه‌شناسی آموزش و پرورش، ۱۴(۱)، ۱۱۱-۱۲۰.
- هادی‌پور، افسانه؛ معظمی، محمد؛ احمدی، غلامرضا. (۱۴۰۰). شناسایی ابعاد و مؤلفه‌های ارتقای انگیزه معلمان در فرایند تعلیم و تربیت. فصلنامه جامعه‌شناسی آموزش و پرورش، ۱۴(۱)، ۱۱۱-۱۲۰.
- یحیی‌زاده جلودار، سلیمان؛ طالبی، سیدحسن. (۱۳۹۶). تأثیر ارائه برنامه درسی فرایندمحور بر انگیزش و نگرش به یادگیری زبان انگلیسی در سطوح بالا و پایین توانش زبانی. فصلنامه تدریس پژوهی، ۵(۱)، ۲۵-۴۵.

- Allen, K., Kern, M. L., Vella-Brodrick, D., & Waters, L. (2023). Understanding school environments: A systematic review of the role of the physical and social school environment in student outcomes. *Educational Psychology Review*, 35(1), 1–29.
- Chen, L., Gao, Y., & Huang, K. (2023). Identifying academic talent using machine learning: A study on secondary school data. *Journal of Technology and Education*, 83, 102499.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2002). *Handbook of self-determination research*. University of Rochester Press.
- Desai, P., Rao, M., & Banerjee, S. (2023). Motivational drivers in the workplace: Exploring the role of job design and leadership support. *Human Resource Management Review*, 33(1), 100872.
- Kassab, S.E., Rathan, R., Taylor, D.C.M. (2024). The impact of the educational environment on student engagement and academic performance in health professions education. *BMC Med Educ* 24, 1278.
- Kelly, R., Thompson, J., & Arnold, B. (2022). The impact of the interaction between academic ability and motivation on performance outcomes. *International Journal of Educational Sciences*, 55(3), 201–219.
- Lee, Y., Kim, M., & Park, J. (2022). Work motivation and employee performance: A meta-analytic review of self-determination theory. *Journal of Organizational Behavior*, 43(2), 123–141.
- Orina, J. O., Kanjogu, K. J., & Kaboro, G. P. (2022). Determinants of teachers motivation and professional development in public secondary schools in Kenya. *International Journal of Educational Administration and Policy Studies*, 14(1), 46 - 52
- Publications, *Journal of Education and Practice*, 8 (12), 112-120.
- Ramli N.H., Masri, M.H., Zafrullah, M., Taib, H.M. and Hamid, N.A. 2012. Comparative study of green school guidelines. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 50: 462-471
- Reeve, J. (2009). Why teachers adopt a controlling motivating style toward students and how they can become more autonomy supportive. *Educational Psychologist*, 44(3), 159–175. <https://doi.org/10.1080/00461520903028990>
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2020). Intrinsic and extrinsic motivation from a self-determination theory perspective: Definitions, theory, practices, and future directions. *Contemporary Educational Psychology*, 61, 101860.
- Seligman, M. (2011). *Flourish: A Visionary New Understanding of Happiness and Well-being*. Free Press, New York, NY.
- Sternberg, R. J. (2021). Understanding academic talent within the framework of intelligence and learning theories. *Journal of Applied Educational Psychology*, 45(1), 15–31.
- Tulis, M., & Fulmer, S. M. (2013). Students' motivational and emotional experiences and their relationship to persistence during academic challenge in mathematics and reading. *Learning and Individual Differences*, 27, 35-46.
- Wang, M. T., Degol, J. L., Amemiya, J., Parr, A., & Guo, J. (2021). Classroom climate and children's academic and psychological functioning: A meta-analytic review. *Developmental Review*, 59, 100945.
- Yilmaz.E, Sahin.M, Turgut.M (2017), Variables Affecting Student Motivation Based on Academic Publications, *Journal of Education and Practice*, 8 (12), 112-120.

Investigating the Impact of Standardization of the Educational Environment on the Flourishing of Students' Academic Talent Through the Mediation of Teachers' Job Motivation

Hossein Nouri^{1*}, Nader Fozon Mehr², Farhad Abdzadeh³, Mina Ashrafi²

1. Master's degree in Educational Management, Department of Educational Sciences, Afagh Higher Education Institute, Urmia, Iran
Email: nuri.hissein@gmail.com
2. Doctorate in Educational Sciences, Department of Educational Sciences, Afagh Higher Education Institute, Urmia, Iran
3. Doctorate in Sports Management, Department of Humanities, Afagh Higher Education Institute, Urmia, Iran

Abstract

Educational and training environments—especially schools due to their continuous and significant influence, play a broad and lasting role in the education and development of children and adolescents. In modern education, the physical space of the school must serve as a dynamic and active factor that consistently contributes to the quality of students' educational and developmental activities. Based on this premise, the primary aim of the present study was to investigate the impact of attitudes toward the standardization of educational spaces on the flourishing of students' academic talent, mediated by teachers' job motivation, during the 2023–2024 academic year. This study employed a descriptive-correlational research method. The statistical population consisted of all teachers in Urmia city during the academic year 2023–2024, totaling 5,000 individuals. Using Krejcie and Morgan's sampling table and a one-stage random sampling method, 357 participants were selected. The research instruments included a researcher-made questionnaire on attitudes toward the standardization of educational spaces, the Job Motivation Questionnaire by Hackman and Oldham (1975) and a researcher-made questionnaire on academic talent flourishing based on Seligman's (2011) model. Data were analyzed using path analysis, structural equation modeling (SEM), and regression coefficients through PLS 3 and SPSS 22 software. The findings revealed that attitudes toward the standardization of the educational environment had a significant effect on job motivation ($\beta=0.51$) as well as on academic talent flourishing ($\beta = 0.14$). Furthermore, teachers' job motivation significantly influenced students' academic talent flourishing. The mediating role of job motivation in the relationship between attitudes toward educational space standardization and academic talent flourishing was also statistically significant (indirect effect = 0.22, $p<0.01$). Based on the obtained results, it can be concluded that attitudes toward the

standardization of educational spaces affect the flourishing of academic talent both directly and indirectly through the mediating role of job motivation.

Keywords: Standardization of educational environment, Flourishing of academic talent, Job motivation